

Glimlachjes

GLIMLACHJES BIJ DEMENTIE

Windesheim

Colofon

Inhoud: Leontine Groen-van de Ven en Marijke Span

Design en lay-out: Pietje Precies, Hilversum

ProMemo, Expertisecentrum Dementie voor Professionals is een initiatief van de lectoraten Innoveren in de Ouderenzorg en ICT-innovaties in de Zorg van Hogeschool Windesheim, Zwolle

© 2016

Wilt u de inhoud van dit boekje gebruiken dan stellen wij het op prijs dat u de bron vermeldt.

Wilt u uw *glimlach* met ons delen?

Met deze vraag hebben we in de week van 21 september 2015, Wereld Alzheimerdag, aandacht gevraagd voor ervaringen of situaties rondom dementie die humorvol, gek, lief of grappig zijn. Kortom, situaties die een glimlach oproepen.

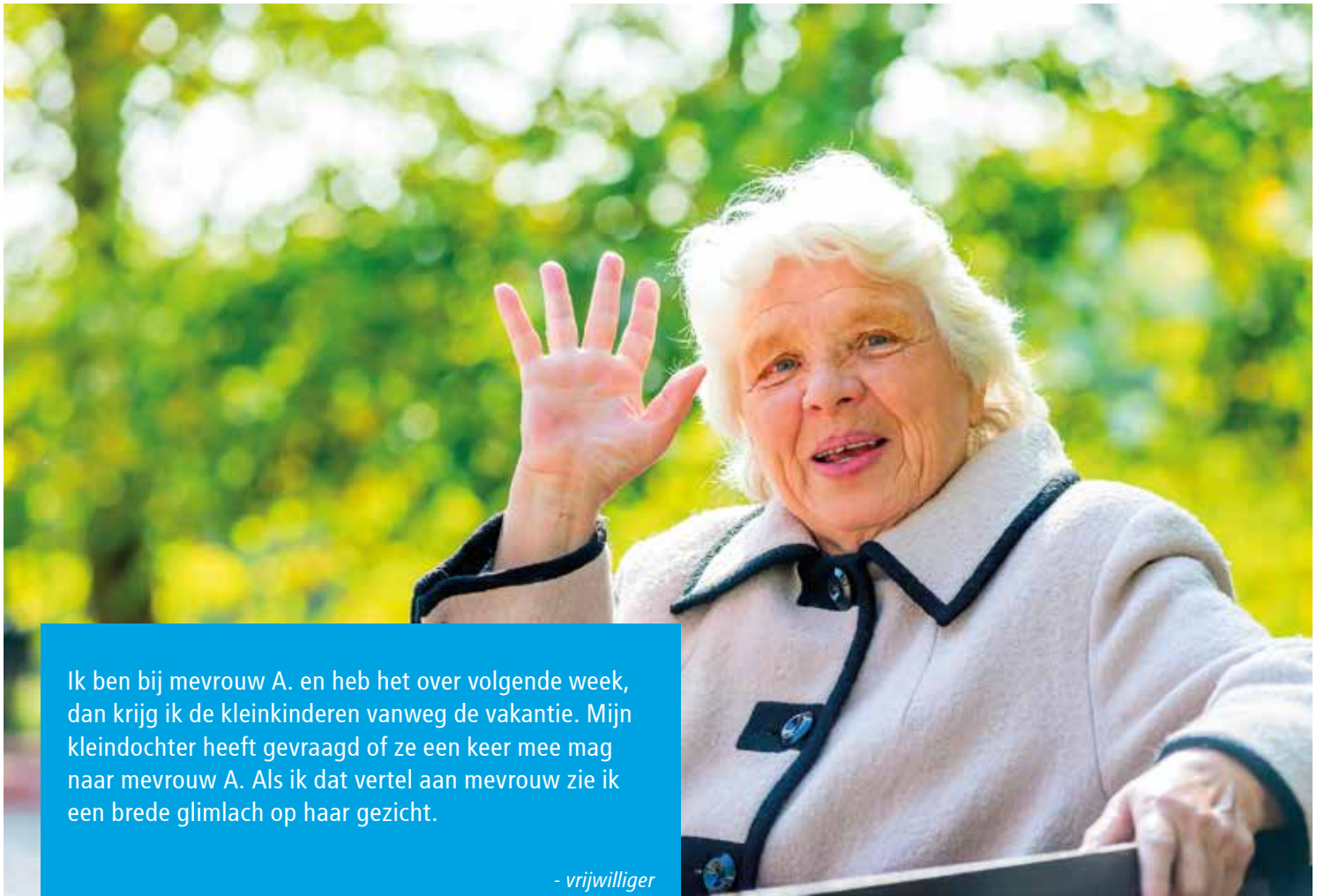
Dementie heeft een grote impact op de persoon zelf, betrokken naasten en professionals. Dementie kent daarbij vele gezichten en emoties. Naast de traan is er ook de glimlach. En die glimlach is er gelukkig ruimschoots, getuige de prachtige glimlachen die professionals, mensen met dementie en hun naasten met ons wilden delen. Alle reden dus om die glimlachen in het zonnetje te zetten. Dat doen we dan ook graag in de hoop dat hun glimlach uw glimlach ontlokt.

Onze dank gaat uit naar alle mensen die hun glimlach wilden delen.

Marijke Span

ProMemo, Expertisecentrum Dementie voor Professionals

Hogeschool Windesheim

Ik ben bij mevrouw A. en heb het over volgende week, dan krijg ik de kleinkinderen vanweg de vakantie. Mijn kleindochter heeft gevraagd of ze een keer mee mag naar mevrouw A. Als ik dat vertel aan mevrouw zie ik een brede glimlach op haar gezicht.

- vrijwilliger

Humor blijft!!

Na een half uurtje actief bewegen loop ik met meneer terug naar de huiskamer. Als we er bijna zijn vraagt meneer: 'Bent u wel eens bij Madam Tussauds geweest?' Ik antwoord: 'Ja, maar al wel heel lang geleden.'

Op dat moment rijden we de huiskamer in, meneer spreidt zijn armen naar zijn medeciënten en zegt: 'Nou dan ben je er nu weer!'

Een cliënt moet lachen als een collega begint met het vegen van de vloer.

Ze zegt tegen de cliënt: 'Lacht u mij nou uit? U mag het ook wel doen?!'

Waarop de cliënt antwoordt: 'Geen sprake van! Ik ga nog liever op mijn kop staan!' Dat is een heel eerlijk antwoord!

- stagiaire

DUBBELZIEN

Een collega staat naast een bewoner die in bed ligt. Mijn collega heeft een blonde paardenstaart en een gehaakt truitje aan.

Het toeval wil dat ik hetzelfde aan heb en mijn haar ook in een paardenstaart draag. Als we samen naast het bed staan kijkt mevrouw ons aan en zegt: 'Zuster, ik zie opeens dubbel'

- professional

- professional

De zuster vraagt aan mij: 'Wat zou u doen als u rijk was'. Ik versta: 'Wat zou u doen als u een lijk was'. Ik moet hard lachen en zeg: 'Dat gaan we nog niet doen.'

- *persoon met dementie*

Pap

Ik maak pap klaar voor cliënt. Een cliënt van andere groep komt kijken op de groep en geeft aan het ook wel lekker te vinden, dus ik maak ook een schaalte pap voor haar klaar. Ik ga op mijn knieën zitten, mevrouw roert met de lepel door het schaalte en gaat vervolgens met de lepel naar mijn mond. De zorgrollen worden even omgedraaid.

- *professional*

HANDMASSAGE

Vanmorgen tijdens de zintuigactiveringsactiviteit zegt een mevrouw die zichtbaar geniet van de handmassage: 'Je hebt zeker veel klanten!' Het klinkt zo lief.

- *professional*

TWEE BEWONERS KOMEN NAAR MIJ TOE.
ZEGT DE ENE OVER DE ANDERE:
‘MEVROUW IS EEN BEETJE IN DE WAR.
KUNT U HAAR EVEN HELPEN?’

- stagiaire

Een helder moment

Een bewoner vertelt weinig en kan zich ook weinig herinneren. Behalve die ene keer dat ik met hem de verkeerde afdeling oploopt. Dan zegt hij opeens: ‘Hé, je gaat de verkeerde kant op’. Een mooi helder moment.

- professional

Ik kom de afdeling op lopen om 08:00 uur. Een bewoner loopt rond met een wezenloze blik.

Hij ziet mij, loopt op mij af, opent zijn armen en geeft me een kus.

Zijn woorden zijn: ‘Wat fijn!’

- professional

ALS IK OUD-HOLLANDSE KINDERLIEDJES ZING
EN IK WEET DE TEKST NIET MEER, MAAR DE
BEWOONSTER ZINGT UIT VOLLE BORST DOOR,
DAN GLIMLACH IK VAN OOR TOT OOR!

- professional

Aan het werk

Meneer heeft altijd als technische man in een groot bedrijf gewerkt en verblijft nu sinds een poosje bij ons. Op een dag heeft de technische dienst de kar met gereedschap even geparkeerd om koffie te drinken. Als ze terug komen is de kar weg. Meneer heeft de kar meegenomen en is druk aan de zwanenhals onder een wastafel aan het sleutelen. Dat lukt hem aardig goed. Alles ligt op de grond. Zijn familie maakt voor meneer een bord met daarop schroeven, bouten en moeren, zodat meneer hiermee bezig kan. Dit werkt goed als meneer onrustig is. Dan kan hij lekker friemelen aan de bouten en moeren.

- onbekend

Een bewoner is vaak onrustig doordat er weinig toezicht is in de huiskamer. Door één op één aandacht te geven, verandert de stemming erg positief. De bewoner wordt erg vrolijk en er ontstaat een leuk gesprek met veel grapjes. Zo zie ik de bewoner op een andere manier. Hier krijg ik een glimlach van.

- professional

Er komen twee verschillende familieleden die beiden zeggen dat ze zo tevreden zijn omdat hun familielid hier zo'n blijde, tevreden indruk maakt.

- professional

Mevrouw wil graag naar haar zus en is op zoek naar haar fiets. Ik pak een boek en ga er samen met mevrouw in lezen. Mevrouw ontspant zichtbaar en valt in slaap in mijn armen.

- professional

Vriendinnen

Tijdens mijn late dienst help ik een cliënt met omkleden als ze mij ineens vast pakt, mij een dikke knuffel en kus geeft en zegt: 'Ik hou van jou' en 'we blijven altijd vriendinnen'. Mijn glimlach blijft de hele avond.

- professional

ZINGEN

Na de lunch met alle bewoners op de huiskamer zingen we christelijke liederen. Ik moet glimlachen als blijkt dat meerdere bewoners de tekst nog beter kennen dan ik. Vooral bewoners waar je het niet zo van verwacht.

- professional

Mijn moeder van 93 jaar, geniet van mooie muziek. Ik zet een CD aan en ze geniet. Ik zeg: 'zullen we een dansje wagen?' Ze staat op en we dansen even... 'Dat mocht ik vroeger nooit' zegt ze, 'en je vader... die hield er niet van!'. Het bezorgt mij een lach.

- familielid

Verjaardagsliedjes zingen voor
een broeder. Het blijft niet bij één
liedje. Ik ga gelijk over op een
ander liedje. Dikke pret.

- persoon met dementie

VERJAARDAG

Op een verjaardag doet mijn man zijn trui even uit, omdat hij het warm heeft. Terwijl hij dat doet zegt mijn dementerende tante: 'Ben je hitsig of zo?' Nou, iedereen moest toen natuurlijk wel lachen.

Deze situatie benoemen wij nog vaak als we aan haar terugdenken, nu ze ondertussen is overleden.

- familielid

Een cliënt die veel aan het dutten is bied ik een robotkat aan die miauwt. Mevrouw begint helemaal op te leven en is veel met de kat bezig. De kat moet overal mee naar toe en mevrouw geeft haar ook eten (waardoor de hele kat er onder zit). Als mevrouw naar de geitjes buiten kijkt geeft ze aan dat de kat ook moet meekijken vanuit de vensterbank. Ik kan hier erg van genieten.

- professional

Genieten

Naar buiten kijken,
genieten van buiten,
van kroketten,
van gezellige dingen,
van bezoek ontvangen,
bezoek van de hond
- persoon met dementie

Heel open

Mijn moeder had het een periode veel over God en de dood. Nu heeft ze het vaak over trouwen en seks. Dat is soms best wel genant. Vooral als er buitenstaanders bij zijn, want ze is daar heel open over.

- familielid

Ik heb altijd extra pannen in de koelkast verstopt. Hij gaat dan eten koken, aardappels schillen en zo. Maar de helft van de schil zit er dan nog aan en de sla is ook niet echt schoon. En als hij dan even niet kijkt wissel ik de pannen aardappels en sla om en maak ik het eten en gaan we eten. En na het eten zeg ik altijd: 'ik heb hartstikke lekker gegeten jongen, dat heb je goed gedaan!'

- partner

Twee ijsjes

Mijn dochter (10) eet tussen de middag een broodje bij oma. Oma is behoorlijk vergeetachtig. 'Was het leuk bij oma?' vraag ik haar 's avonds. 'Ik heb twee ijsjes gehad,' vertelt ze glunderend... 'Oma was vergeten dat ik er al één had gehad!!'

- familielid

Mijn zoon van 13 is een behoorlijke puber, grote mond, lijf dat aan alle kanten te groot lijkt voor de beweging die hij maakt. Stoer, dwars... maar als hij oma in de rolstoel duwt dan zie ik de liefste en zorgzaamste jongen die ik ken. Ontroerend. Hij vraagt: 'Oma zit je lekker, gaat het?' Ik draai me om en glimlach.

- familielid

Vader

Als ik bij een cliënt kom die zegt dat ze aan het bevallen is. En ik blijf de vader te zijn.

- professional

ALS MIJN DOCHTER
TERUGKOMT BIJ MIJ

- persoon met dementie

Een collega vraagt of een bewoner op huiskamer Marswetering woont. Reageert een andere bewoner: 'Maar we wonen niet op Mars!'

- professional

Een bewoonster vraagt of ik kinderen heb. Ik geef aan dat ik een dochter en een zoon heb. Mevrouw zegt dat ze twee dochters en één zoon heeft. Ik vraag haar naar de namen van haar kinderen. Ze geeft me de namen. Ik vraag of ze vernoemd zijn. Ze geeft aan dat ze dat niet wilden en namen hebben gekozen die ze zelf mooi vonden. Als ik nog een keer vraag hoe haar zoon heet denkt ze na en zegt zijn naam, 'hij is vernoemd naar mijn vader'.

- professional

KERSTKAART

Met Kerst ben ik bij mijn oma en we bekijken samen de kerstkaarten die zij heeft gekregen. Zij leest er eentje hardop voor. Op dit kaartje staat: 'Fijne feestdagen en een heel gelukkig 2015'. Dit is wat mijn oma leest: 'Fijne feestdagen en een gelukkig kwart over 8' (20 uur 15).

Ik vind dit eigenlijk een heel mooi moment en ik krijg er ook een flinke glimlach van op mijn mond. Ik geef haar gelijk een hele dikke knuffel ...

- familielid

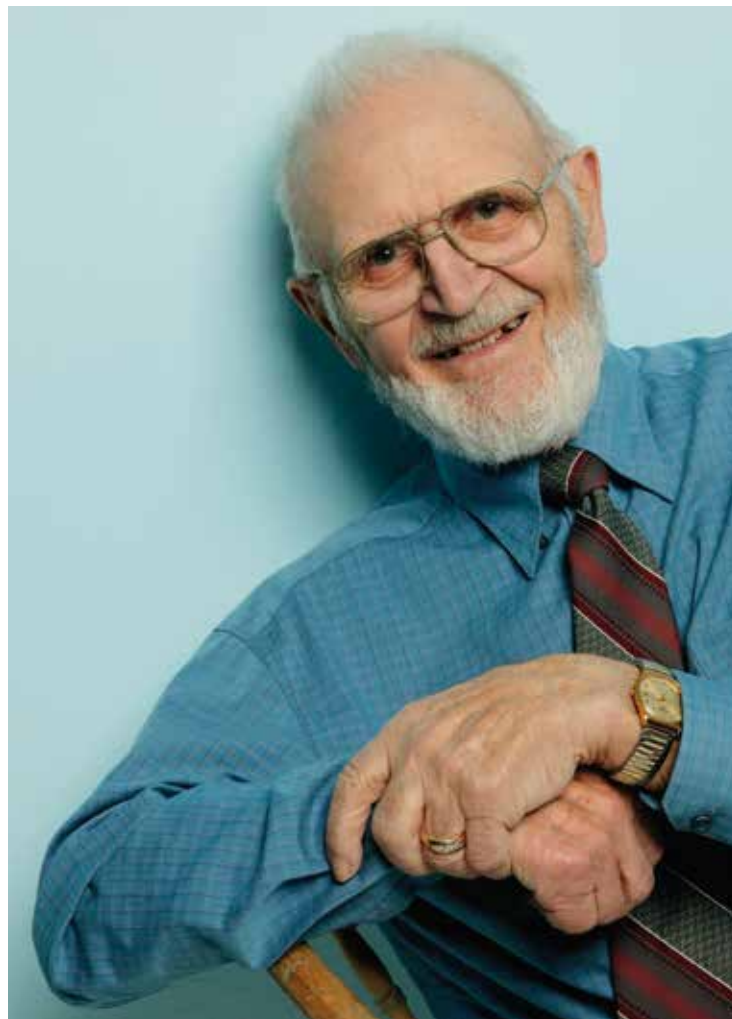
Gefeliciteerd

Vanaf 2009 begeleid ik elke donderdag mijn vriend/collega als mantelzorger. Toen Alzheimer bij hem werd geconstateerd was hij 58 jaar. Tot 2013 heb ik hem thuis altijd opgezocht. We konden toen nog samen fietsen en wandelen. We hebben een keer samen een wandeling gemaakt van ruim 10 km. Toen we thuis kwamen zag ik dat zijn linkerschoen aan de rechtervoet zat en de rechterschoen aan zijn linkervoet. We moesten er wel lachen en hij zei dat hij er niets van gevoeld had. De communicatie wordt langzaam minder. Steeds weer worden de zelfde gesprekjes gevoerd. 'Kijk Jan, mooi hout voor de openhaard', als we tijdens de wandeling een stapel hout zien liggen. 'Ja, mooi, maar hoe nemen we het mee?' In 2013 wordt hij opgenomen. Nu ga ik elke maandag naar hem toe om een wandelingetje te maken en in het restaurant samen een kopje koffie te drinken. Praten met elkaar lukt niet meer. Soms lijkt het er op of hij een heel verhaal wil vertellen met klanken die ik niet begrijp.

Als ik op 3 augustus (2015) een dag na mijn 65^e verjaardag bij hem op bezoek kom en vertel dat ik trakteer omdat ik jarig ben geweest, staat hij ineens op en geeft mij een hand en zegt: 'gefeliciteerd!'

Dit had ik niet verwacht. Deze glimlachjes zorgen er voor dat ik toch elke week weer bij hem op bezoek ga ook al duurt een uur zwijgen wel erg lang.

- vriend

Feestje

Ik werk in de extramurale zorg, de thuiszorg. Op mijn werklocatie is een bewoonster met dementie uitgenodigd op een feestje in de wijk bij bekenden. Als zij naar dat feestje gaat neemt zij een andere bewoonster met dementie van de locatie mee. Die andere bewoonster kent de betreffende mensen niet. De meegenomen dame met dementie heeft het zo naar haar zin dat ze niet meer weg wil van dat feestje. De zoon is gebeld om zijn moeder van het feestje te halen en weer thuis te brengen.

Ik vond het een geweldige actie van deze dames en had graag even om het hoekje gekeken.

- student TG

Elke dag ga ik vrolijk naar het werk. Vandaag probeer ik dat ook, maar omdat er thuis iets is voel ik een knoop in mijn maag. Toch probeer ik te doen alsof er niets aan de hand is. Terwijl ik druk bezig ben staat mevrouw G. onverwacht achter me. Ze zegt: 'Zuster, je bent zo anders dan anders. Niet zo vrolijk. Is er wat?'

- professional

De weekenddienst arts kwam langs bij mijn gevallen vader. Mijn moeder fluistert hem in dat mijn vader dementerend is. De dokter wil zelf een indruk krijgen en stelt een vraag: 'Wat heeft u zondag gedaan?' Mijn vader die aanvoelt dat hij getest wordt, antwoordt: 'Vast niets bijzonders hoor'.

- familielid

AGENDA

Toen we nog een papieren agenda hadden legde ik die regelmatig even in de huiskamer of ergens op de gang. Geregeld was ik de agenda kwijt. Steevast ging er altijd dezelfde bewoner mee vandoor. Regelmatig vond ik deze dan weer terug onder een matras.

- professional

Een ommetje

Een bewoner wil altijd de gesloten afdeling af. Omdat mevrouw onder dwang weghalen geen optie is word ik als welzijnsmedewerker gevraagd met haar een ommetje te maken. Ik heb toen zij in haar 'verdwaalde ik' zat heel wat frisse neuzen gehaald. Ik denk er nog vaak aan terug.

- professional

De directe spontane reactie van mensen met dementie waar je soms helemaal niet op rekent, uit het leven gegrepen.

- familielid

Vanmorgen liep ik door de gang van het verpleeghuis waar ik werk. Een vrijwilliger komt mij tegemoet lopen achter een rolstoel met een cliënt. De vrijwilliger vertelt aan de cliënt wat hij in de gang ziet en maakt daarbij de opmerking dat de medewerkers in ons verpleeghuis wel heel hard werken. Waarop de cliënt reageert: 'Ik heb hier nog nooit iemand zien werken'. Spontaan schiet ik in de lach. En al lachend heb ik mijn collega's deelgenoot gemaakt van deze anekdote. Wat resulteert in een lachend secretariaat.

- professional

VOOR DE HOND

Mevrouw is aan het lunchen, en geeft en passant telkens de 'hond' die op de rollator ligt ook een klein stukje. Daarbij praat ze lief tegen hem.

- professional

Engelse drop

Ik neem een grote zak met Engelse drop mee voor mijn moeder en trakteer er de hele woning mee. Ik zeg tegen mijn moeder: 'Dat heb ik goed gedaan hè, dat ik dit voor jou heb meegenomen? Je vindt ze toch zo lekker?' Waarop haar buurvrouw reageert: 'Die heb jij niet meegenomen, die heb ik zelf in de winkel gehaald, want ik vind ze zo lekker!' We hebben er heerlijk om gelachen.

- familielid

MET MUZIEK EN ZINGEN ZIJN ZE GRAPPIG. DAN
WILLEN ZE EVEN KNUFFELN EN WORDEN ZE VROLIJK
VAN DE MUZIEK.

- vrijwilliger

Elke maandagavond van 19.00-20.15 uur zingen we. We lachen dan veel en dansen soms tijdens het zingen. GEWELDIG!

Namens de dirigent een warme groet!!

Oudjaar

Twee dames zijn niet van plan naar bed te gaan. Om 3.00 uur 's nachts hebben ze nog steeds dikke lol en vragen ze zich af of ze 'nog' een borrel kunnen krijgen. Ze zeggen nooit zo een gezellige Oudejaarsnacht te hebben gehad. Het is 19 oktober..., géén drank, wel een appeltje dat volgens de dames een oliebol is.

Een bewoonster probeert te
verbloemen dat ze een windje laat en
zegt: 'Hoor dan, de koffiepote pruttelt'.
Waarop wij allemaal erg moeten
lachen en mevrouw zelf ook.

- professional

Mevrouw spreekt tijdens het gebed
voor het eten het volledige
'Onze Vader' uit terwijl ze geen
kerkelijke achtergrond heeft.
Bijzonder hè!?

- eerst verantwoordelijke verzorgende

Glimlach

Bij ons in het verpleeghuis verblijft een Engelse
mevrouw. Ze spreekt goed Nederlands, maar als
mevrouw erg onrustig is, loopt ze de hele dag achter je
aan. Ze wil graag bij je in de buurt zijn. Grappig is dat
als je haar in het Engels benadert dat ze rustiger wordt
en er een grote glimlach op haar gezicht verschijnt.

- onbekend

Ik zeg: 'Goh pap, het is toch wel rot hè, dat je helemaal niet meer weg kan en hier maar de hele dag op de bank ligt.'

Hij zegt: 'Ach nee kind, ik zit hier heerlijk. Moet je kijken! Ik kijk naar buiten en dan zie ik daar 's ochtends 26 vogels van links naar rechts vliegen en 's middags vliegen er 24 weer terug. Nou en daar lig ik dan over na te denken, en dan verveel je je toch niet?'

- *familielid*

